

INFORMACE ZE ZAHRANIČNÍCH ČASOPISŮ č. 5/2019

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze. Plné texty článků lze objednat emailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

„And then my creativity took over“ : productivity of Teacher Adaptations to an Adolescent Literacy Curriculum [„ A potom převládla moje kreativita“ : produktivita učitelských adaptací gramotnostního kurikula pro adolescenty] / Margaret Troyer -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Elementary school journal -- ISSN 0013-5984 -- Roč. 119, č. 3 (March 2019) (2018/2019), s. 351-385.

Autoři výukových programů se často domnívají, že učitelé kurikula využívají tak, jak jsou napsána, ale výzkumy ukazují, že téměř všichni učitelé si kurikulum adaptují po svém. Určitý stupeň adaptace je vhodný, aby učitel cítil, že kurikulum ovládá. Důležité ale je, aby byla zachována jeho produktivita, jinak podkopává efektivitu daného programu. Předložená studie identifikuje, popisuje a hodnotí adaptace intervencí v gramotnostních předmětech (čtení s porozuměním, se kterým mají problémy i žáci v 8. ročníku) u dvou učitelů (u každého šlo o adaptace tří programů) a analyzuje jejich produktivitu. Ze zkoumaných šesti adaptací pouze dvě odpovídaly kritériím produktivity. Tento výsledek naznačuje, že adaptace jsou složité, a že učitelům by se mělo dostávat podpory, aby mohli vhodně adaptovat výukové materiály jako výsledek svého profesního rozvoje.

kurikulum ; učitel ; adaptace ; výuka ; záměr ; efektivnost vzdělávání ; odborný rozvoj zaměstnanců ; čtení ; porozumění textu ; výzkum ; Spojené státy americké ; produktivita

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472970>

2.

Foreign language learning for children with ADHD : evidence from a technology-enhanced learning environment [Jak se učí cizí jazyky žáci s ADHD : zpráva z učebního prostředí podporovaného technologiemi] / Trisevgeni Liontou -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: European journal of special needs education -- ISSN 0885-6257 -- Roč. 34, č. 2 (May) (2019), s. 220-235.

Studie na téma výuka angličtiny coby cizího jazyka v případě žáků s ADHD a implementace inkluzivních výukových metod za podpory nových technologií. Studie trvala jeden školní rok a zjišťovala rozvoj kompetence ve čtení u žáků s ADHD. Zúčastnilo se jí deset žáků od 9 do 12 let. Závěry, ke kterým došla, představují explicitně metody výuky použitelné od primárního až po terciární vzdělávání. Doporučuje je pro učitele, poskytuje praktické vedení výuky i materiály pro designéry školního kurikula. Studie proběhla v Řecku.

handicap ; porucha učení ; pozornost ; ADHD ; hyperaktivita ; čtení ; angličtina ; cizí jazyk ; jazyková výuka ; longitudinální výzkum ; výukový software ; Řecko ; věk 9-12

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/473165>

3.

Children's perceptions of factors related to physical activity in schools [Jak děti vnímají faktory vztahující se k fyzickým aktivitám ve škole] / Sisko Eskola, Kerttu Tossavainen, Kathelijne Bessems, Marjorita Sormunen -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research : a review for teachers and all concerned with progress in education -- ISSN 0013-1881 -- Roč. 60, č. 4 (December) (2018), s. 410-426.

Stále více dětí čelí zdravotním problémům díky tomu, že mají málo pohybu. Škola je důležitým místem, kde mohou své pohybové aktivity provozovat. Předložená studie zkoumala faktory, které vidí samy děti jako povzbuzující nebo naopak zabraňující sportovním a pohybovým aktivitám v rámci školy. 22 finských žáků ze 2. ročníku fotografovalo a zúčastnilo se rozhovorů na téma pohybové aktivity během školního dne. Objevily se tři kategorie faktorů: 1) osobní a ekonomické (preferenze a možnosti dětí), 2) sociokulturní (vazba na kamarády, být součástí nějaké skupiny), 3) environmentální (fyzická a politická řešení pro aktivity v tělocvičně a venku). Důležitost kamarádů, her a míst pro sportování. Z rozhovorů s dětmi vyplynulo, že všechny pohybové aktivity ve škole musejí odpovídat zákonům a vyhláškám, které se k nim vztahují.

pohybové hry ; sport ; základní škola ; žák ; postoj žáka ; fotografie ; interview ; faktorová analýza ; výzkum ; Finsko ; kamarádi ; kamarádství

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472793>

4.

Metódy zážitkovej pedagogiky a ich uplatňovanie vo výchove mimo vyučovania [Methods of adventure education and their application in out-of-school education] / Katarína Vanková -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Vychovávateľ -- ISSN 0139-6919 -- Roč. 66, č. 9-10 (november-december) (2018), s. 9-18.

Zážitkové učení je považováno za jednu z neúčinnějších forem v edukačním procesu, která se snaží prostřednictvím zkušenosti a zážitku pomoci žákovi získat vědomosti, schopnosti a zručnosti tak, aby si je osvojil na celý život. Kořeny světové zážitkové pedagogiky pocházejí z výcvikových kurzů organizace Outward Bound a od německého pedagoga a politika Kurta Hahna. Mezi metody zážitkové pedagogiky se řadí: simulační metody, dramatizační metody, kognitivní metody, heuristické metody, projektové metody a konstruktivistické metody. Základními podmínkami efektivní výchovy zážitkem jsou: hraniční situace, konfrontace s přírodou, vztah k vlastnímu tělu a solidarita.

pedagogika zážitku ; systém výchovy a vzdělávání ; kurs ; činnosti mimo vyučování ; hra ; volný čas ; zkušenost ; příroda ; výchovná metoda

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/473140>

5.

Overcoming procrastination? : A meta-analysis of intervention studies [Překonání prokrastinace? : meta-analýza intervenčních studií] / Wendelien van Eerde, Katrin B. Klingsieck -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. [13], č. 25 (November) (2018), s. 73-85.

Metaanalýza 24 studií, které se týkaly prokrastinačních intervencí. Cílem analýzy vědecké literatury bylo zjistit, zda je možné snížit úroveň prokrastinace a pokud ano, jaký typ intervence vede k nejsilnějšímu snížení. Porovnány byly čtyři typy zásahů: samoregulace, kognitivně behaviorální terapie, další

terapeutické přístupy a intervence zaměřené na silné stránky jednotlivců. Výsledky analýzy naznačují, že ze všech typů intervencí nejvýznamněji snížila prokrastinaci kognitivně behaviorální terapie. Jiné proměnné, jako je například doba trvání intervence, neměly žádné významné účinky.

analýza vědecké literatury ; výsledek výzkumu ; psychologie chování ; psychologie učení ; osobnost ; osobní předpoklady ; motivace ; lenost ; dovednost studovat ; zákrok ; sebeovládání ; psychoterapie ; působení ; prokrastinace

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472979>

6.

Parental Involvement in Math Homework : Links to Children's Performance and Motivation [Zapojení rodičů do vypracování domácích úkolů z matematiky : odkazy na výkon a motivaci dětí] / Gintautas Silinskas, Eve Kikas -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Scandinavian journal of educational research -- ISSN 0031-3831 -- Roč. 63, č. 1 (February) (2019), s. 17-37.

Předložená studie zkoumá, jak děti vnímají pomoc rodičů s domácími úkoly z matematiky. Jak vnímají svou roli rodiče (podpora a kontrola) a jak děti (výkon a motivace). 512 dětí 6. třídy hodnotilo pomoc rodičů s matematickými úkoly; děti 3. a 6. třídy v zadaném testu hodnotily své výsledky a úspěšnost v matematice; 420 matek hodnotilo vytrvalost dětí během vypracovávání domácích úkolů. Výsledky ukázaly, že nízká sebedůvěra dětí v matematické schopnosti indikuje zvýšenou rodičovskou kontrolu, která má však za následek nižší výkonnost a vytrvalost a zároveň malé sebevědomí dětí. Při snaze rodičů pomoci dětem během vypracovávání domácích úkolů vznikala také větší časová náročnost. Kontrola a podpora rodičů se jako zvlášť škodlivá projevila u chlapců, měla záporný vliv na jejich vytrvalost a sebepojetí. Podrobněji v přiložených tabulkách a grafech.

základní škola ; školní činnosti ; matematika ; domácí příprava ; domácí úkol ; příprava na vyučování ; spolupráce ve výchově ; žák ; postoj žáka ; rodiče ; postoj rodičů ; vztah rodiče-dítě ; pomoc ; sebepojetí ; sebedůvěra ; výkonnost ; provedení úkolu ; motivace výkonu ; rodičovská účast

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472945>

7.

Persistence of the two-worlds pitfall : learning to teach within and across settings [Přetrvávání skrytého nebezpečí dvou světů : učení se vyučování v rámci prostředí a napříč prostředími] / Melissa Braaten -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Science education -- ISSN 0036-8326 -- Roč. 103, č. 1 (January) (2019), s. 61-91.

Americká kolektivní případová studie se zabývá problematikou dvou světů, v nichž se pohybují studenti učitelství v rámci své přípravy na pedagogické povolání, světa akademického a světa reálné výchovně vzdělávací praxe. Sleduje dvě skupiny budoucích učitelů středních škol a analyzuje jejich zkušenosti s praktickou výukou přírodovědných předmětů na místní střední škole. Ukazuje, jak tyto zkušenosti z praktické výuky i kontakty s uvádějícími učiteli ovlivňují další vývoj budoucích učitelů a jejich přístupů k přírodovědné výuce. V závěru přináší návrhy, jak dosáhnout větší prostupnosti obou prostředí, akademického a školního.

student učitelství ; pedagogická praxe ; působení ; uvádějící učitel ; střední škola ; přírodovědný předmět ; výchovně vzdělávací praxe ; školní prostředí ; případová studie ; Spojené státy americké

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/473010>

8.

Priobščeniye doškol'nikov k krasote prirody : na osnove parcial'noj programmy ekologo-estetičeskogo vospitanija v DOO [Seznámení předškoláků s krásami přírody : na bázi dílčího programu ekologicko-estetické výchovy v předškolním vzdělávání] / S. Nikolajeva -- rus -- Obsahuje bibliografické odkazy: 10

In: Doškol'noje vospitanije : organ Ministerstva prosvěščenija RSFSR -- ISSN 0012-561X -- Roč. 91, č. 2 (2019), s. 4-9.

Autorka přibližuje dílčí program ekologicko-estetické výchovy v mateřských školách, nazvaný Krásu přírody vnímáme již od dětství. Je zde představena filozofie programu - jeho aktuálnost, cíle, klíčové úkoly a podmínky jeho realizace. Díky programu mají předškoláci začít lépe vnímat okolní svět a krásu

světa předmětů a přírody. Dále si mají vypěstovat lásku k přírodě a uvědomit si nutnost její ochrany. Taková zaměstnání by měli vést učitelka, odborník-ekolog, odborník-umělec a metodik. Každá školka by si měla vypracovat adekvátní model tohoto programu.

předškolní výchova ; mateřská škola ; ekologická výchova ; estetická výchova ; působení ; příroda ; cíl výchovy ; program ; Rusko ; realizace

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472858>

9.

Reflective thinking in educational settings : an approach to theory and research on reflection [Reflektivní myšlení ve vzdělávacím prostředí :

příspěvek k teorii a výzkumu reflexe] / May Britt Postholm -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research : a review for teachers and all concerned with progress in education -- ISSN 0013-1881 -- Roč. 60, č. 4 (December) (2018), s. 427-444.

Reflexe jako důležitý faktor k rozvoji dobrých vztahů mezi učiteli a žáky, k řízení procesů ve třídě a k vybudování důvěry mezi učiteli-kolegy.

Prezentovaná studie se snaží vysvětlit, s jakými situacemi se učitelé setkávají při výuce a jaká je to pro ně výzva, jakou pomoc vyhledávají při řešení těchto situací a jak organizují reflexi s kolegy, která jim pomáhá rozvíjet se v učitelském povolání. Byla použita analýza dat získaných z rozhovorů a analýza formativní intervence pro učitele z nižších středních škol. Učitelé si cení možnosti vzájemné reflexe, která většinou vyústí v přínosnou diskuzi. Tyto diskuze rozvíjejí dovednost pracovat společně a jsou výzvou pro vzdělávání učitelů i ředitelů škol.

učitel ; vztah učitel-žák ; interpersonální vztahy ; zkušenost ; diskuse ; spolupráce ; důvěra ; výzkum ; reflexe ; výzva ; výchovná situace ; kolegiální poradenství

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472796>

10.

Revisiting the effects of project-based learning on students' academic achievement : A meta-analysis investigating moderators [Vliv projektového učení na školní úspěšnost žáků : meta-analýza zkoumající moderátory] / C.-H. Chen, Y.-C. Yang -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Educational research review -- ISSN 1747-938X -- Roč. [14], č. 26 (February) (2019), s. 71-81.

Projektové učení je obecně považováno za alternativu k tradičnímu vyučování, které je vedené učitelem. Autoři analyzovali vědeckou literaturu za účelem syntetizovat existující výzkum, který porovnával vliv projektového učení a tradiční výuky na školní výsledky žáků. Analyzováno bylo 30 časopiseckých článků publikovaných v letech 1998 až 2017, což v celkovém součtu představovalo 12585 žáků ze 189 škol v devíti zemích světa. Výsledky ukázaly, že učení založené na projektu má střední až velký (0,71) pozitivní vliv na školní výsledky žáků ve srovnání s tradiční výukou. Průměrná velikost účinku byla ovlivněna obsahem předmětu, lokací výuky, počtem hodin a využitím informačních technologií, nikoli však věkem žáků a velikostí skupin.

vyučovací metoda ; projektová metoda ; projekt ; působení ; školní úspěšnost ; žák ; analýza vědecké literatury ; vyučovací předmět ; didaktické využití počítače ; 1998-2017

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/473275>

11.

The Role of Collaboration, Computer Use, Learning Environments, and Supporting Strategies in CSCL: A Meta-Analysis [Úloha spolupráce, používání počítačů, prostředí a podpůrných strategií při počítačem podporovaném kolaborativním učení : analýza vědecké literatury] / Juanjuan Chen, Minhong Wang, Paul A. Kirschner, Chin-Chung Tsai -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Review of educational research -- ISSN 0034-6543 -- Roč. 88, č. 6 (December) (2018), s. 799-843.

Analýza shrnuje výsledky výzkumu o počítačem podporovaném kolaborativním učení založeném na jeho třech hlavních prvcích: samotné spolupráci, používání počítačů a využití prostředí, nástrojů nebo podpůrných strategií. Analyzováno bylo celkem 425 studií publikovaných v letech 2000 až 2016. Výsledky analýzy

ukazují, že počítačem podporované kolaborativní učení mělo pozitivní vliv zejména na získávání znalostí, dovedností a vnímání studentů. Používání počítačů při kolaborativním učení mělo také pozitivní vliv na výsledky skupinových úkolů a sociální interakci studentů.

učení ve skupině ; forma výuky ; didaktické využití počítače ; vyučovací metoda ; informační technologie ; počítač ; interakce ; komunikace ; výsledek výzkumu ; analýza vědecké literatury ; spolupráce ; znalost ; dovednost ; vnímání ; student ; působení ; vzestup výkonnosti ; výkon ; 2000-2016

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472982>

12.

Senior Industry Practitioners as Part-Time Visiting Professors : The Various Benefits of Collaboration [Odborníci z praxe jako hostující profesori na částečný úvazek : různé výhody spolupráce] / Malin Henningsson, Lars Geschwind -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Higher education policy -- ISSN 0952-8733 -- Roč. 32, č. 1 (March) (2019), s. 109-128.

Cílem studie je přispět k pochopení spolupráce mezi univerzitami a průmyslem; zabývá se zejména jmenováním odborníků na seniorských pozicích hostujícími profesory na částečný úvazek, a to v roli mimořádných profesorů. Příspěvek se opírá o kvalitativní data, univerzitní dokumenty a 29 rozhovorů ze dvou švédských univerzit. Zjištění zdůrazňují rozdíl mezi přístupem od managementu univerzity a místními řídicími orgány, kdy jmenování profesorů stále závisí na osobních kontaktech na místní úrovni. Uvedeny jsou také přínosy spolupráce univerzit a průmyslu, jako je vliv na vzdělávání, přístup k věcným zdrojům a přístup k financování. Mimoto jmenování mimořádných profesorů zvyšuje viditelnost univerzity.

vysoká škola ; univerzita ; vysoké školství ; vyučující personál ; akademická hodnota ; částečný pracovní úvazek ; průmysl ; vztah vysoká škola-výroba ; spolupráce ; výzkum ; řízení ; místní správa ; jmenování ; působení ; financování ; prestiž ; Švédsko ; odborný pracovník ; odborník ; profesor

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/473243>

13.

Schreiben mit der Hand : einige Orientierungspunkte für den Schreibunterricht [Psaní rukou : několik orientačních bodů pro výuku psaní] / Norbert Kruse -- ger -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Grundschulunterricht Deutsch -- ISSN 1865-4975 -- Roč. 66, č. 1 (Januar) (2019), s. 4-9.

Úvodní článek k tematickému číslu časopisu věnovanému didaktice psaní. V posledních několika letech se problematika didaktiky psaní ve škole stává diskutovaným a kontroverzním tématem. Ozývají se hlasy, které volají po zrušení psaní rukou a jeho nahrazení klávesnicí. Autor článku zastává názor, že výuka psaní rukou musí zůstat důležitým úkolem v počátečním vyučování; zabývá se významem ručního psaní z hlediska motoriky, psychologie a sociologie (komunikace). Autor své přesvědčení o důležitosti dovednosti psát rukou dokládá příklady z odborné literatury k tématu. Pro 1. - 4. ročník ZŠ.

didaktika ; psaní ; diskuse ; počáteční psaní ; počáteční vyučování ; motorika ; psychologie ; sociologie ; komunikace ; základní škola ; první stupeň ; odborná literatura ; dovednost ; ročník 1-4 ; klávesnice

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472852>

14.

Strategies of oral communication of deaf and hard-of-hearing (D/HH) non-native English users [Strategie ústní komunikace hluchých a nedoslýchavých (D/HH) nerodilých uživatelů angličtiny] / Ewa Domagała-Zyśk, Anna Podlewska -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: European journal of special needs education -- ISSN 0885-6257 -- Roč. 34, č. 2 (May) (2019), s. 156-171.

Hluší a nedoslýchaví lidé mají několik speciálních vzdělávacích potřeb, když se učí komunikovat v cizím jazyce. Článek seznamuje se situací hluchých a nedoslýchavých studentů angličtiny z Polska, kteří využívají několik způsobů komunikace. Někteří používají výhradně znakový jazyk, někteří řeč a mnoho jich tyto dva způsoby kombinuje. Autoři popisují jejich komunikační strategie v cizím jazyce, dále popisují jejich komunikační strategie během vyučovacích hodin cizího jazyka a nakonec je prezentován výzkum těchto strategií při výuce angličtiny. Doporučeny jsou postupy výuky hluchých a nedoslýchavých studentů pro učitele.

hluchota ; neslyšící ; jazyková výuka ; cizí jazyk ; angličtina ; komunikace ; komunikační schopnost ; řeč ; speciální vzdělávací potřeby ; Polsko ; nedoslýchavost ; znakový jazyk

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/473137>

15.

Teacher educators for new times? : redefining an important occupational group [Vzdělavatelé budoucích učitelů pro nový čas? : nová definice důležité skupiny zaměstnanců] / Simone White -- eng -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Journal of education for teaching : international research and pedagogy -- ISSN 0260-7476 -- Roč. 45, č. 2 (2019), s. 200-213.

Na pedagogy vyučující studenty učitelství se v současné době zaostřuje zájem jak politiků ve vzdělávání, tak výzkumných týmů. Tuto skupinu zaměstnanců však lze jen stěží definovat a rozumět jí jako komplexu v rámci změn ve vzdělávání učitelů po celém světě. Autorka se snaží definovat, kdo je to vlastně učitel studentů učitelství? Analyzovala výzkumy a místní školskou politiku v rámci celé Austrálie a zjistila, že existují tři podskupiny těchto pedagogů: na univerzitách, na školách a v komunitách. Zjištění dokázala, že každý z těchto typů je pro budoucí učitele důležitý v určitém stádiu jejich vzdělávání. Je také přínosem ve vzdělávání učitelů pro novou éru, protože je důležité pracovat na rozvoji nového učitele kolektivně. Ukázky z rozhovorů s učiteli, směr dalšího výzkumu.

vzdělávání učitelů ; student učitelství ; vysokoškolský pedagog ; uvádějící učitel ; učitel ; komunitní vzdělávání ; společenství ; analýza vědecké literatury ; výzkum ; Austrálie

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/472851>